

УДК: 330.34:658.5

*Попко О.В.,
доктор економічних наук, професор,
Сліпецький О.Є.,
здобувач третього рівня вищої освіти,
Національний університет водного господарства та
природокористування,
Кузьо Н.Є.,
старший викладач кафедри маркетингу і логістики,
Національний університет "Львівська політехніка"*

ПРИНЦИПИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У СФЕРІ ЗАКУПІВЕЛЬ

В умовах широкомасштабної війни в Україні, коли матеріально-технічні ресурси стають дедалі обмеженішими, а екологічні та безпекові загрози посилюються, підприємства повинні впроваджувати принципи сталого розвитку в свої стратегії, щоб забезпечити належну стійкість та конкурентоспроможність [1, с. 222]. Зокрема для досягнення цілей сталого розвитку вітчизняним підприємствам доцільно інтегрувати в свою закупівельну політику принципи сталого розвитку, серед яких ключовими є [2, с. 188, 3]:

1) принцип екологічності, що передбачає: вибір екологічно сертифікованих матеріально-технічних ресурсів із обмеженим вмістом небезпечних хімічних речовин; сприяння розповсюдженню інформації про екологічні проблеми серед працівників, партнерів і клієнтів; співпрацю з виробниками та постачальниками для забезпечення екологічно сталих ланцюгів постачання; врахування екологічних критеріїв при виборі постачальників і партнерів;

2) принцип еко-ресурсної ємності задля збереження природних ресурсів та довкілля при здійсненні закупівель, раціонального використання ресурсів та підтримку екологічно збалансованих практик;

3) принцип соціальної відповідальності, що передбачає формування та дотримання етичних стандартів, сприяння соціальному розвитку постачальників, залучення їх до процесу прийняття рішень з метою врахування їх інтересів і потреб, дотримання вимог гендерної рівності;

4) принцип управління ризиками, що передбачає активне управління ризиками, пов'язаними із економічною діяльністю, екологічними та соціальними аспектами;

5) принцип партнерства, що передбачає різноманітні форми та моделі співпраці з постачальниками для модернізації виробничої, соціальної, транспортної та природоохоронної інфраструктури;

6) принцип адаптивності, що передбачає прискорення процесів входження в нові ланцюги поставок з орієнтацією на підвищення ефективності функціонування підприємства;

7) принцип оптимальності, що передбачає зменшення обсягу закупівель за рахунок оптимізації використання матеріально-технічних ресурсів;

8) принцип випереджального розвитку, що передбачає вибір методів, способів та форм досягнення цілей сталого розвитку для скорочення тривалості фаз соціально-економічного розвитку за рахунок використання передових світових практик;

9) принцип інноваційності, що передбачає постійне впровадження інновацій у закупівельну діяльність, які підвищують ефективність діяльності підприємства та адаптацію його до змін у зовнішньому середовищі.

Дотримання наведених принципів сталого розвитку у сфері закупівель забезпечить збалансованість економічного, екологічного та соціального аспектів діяльності підприємства (рис. 1).

Вищенаведені принципи сталого розвитку у сфері закупівель допоможуть підприємствам забезпечити стійкість на ринку, зберігати конкурентоспроможність, відповідати вимогам глобальних трендів, підтримуючи стабільний розвиток у гармонії з довкіллям та суспільством.

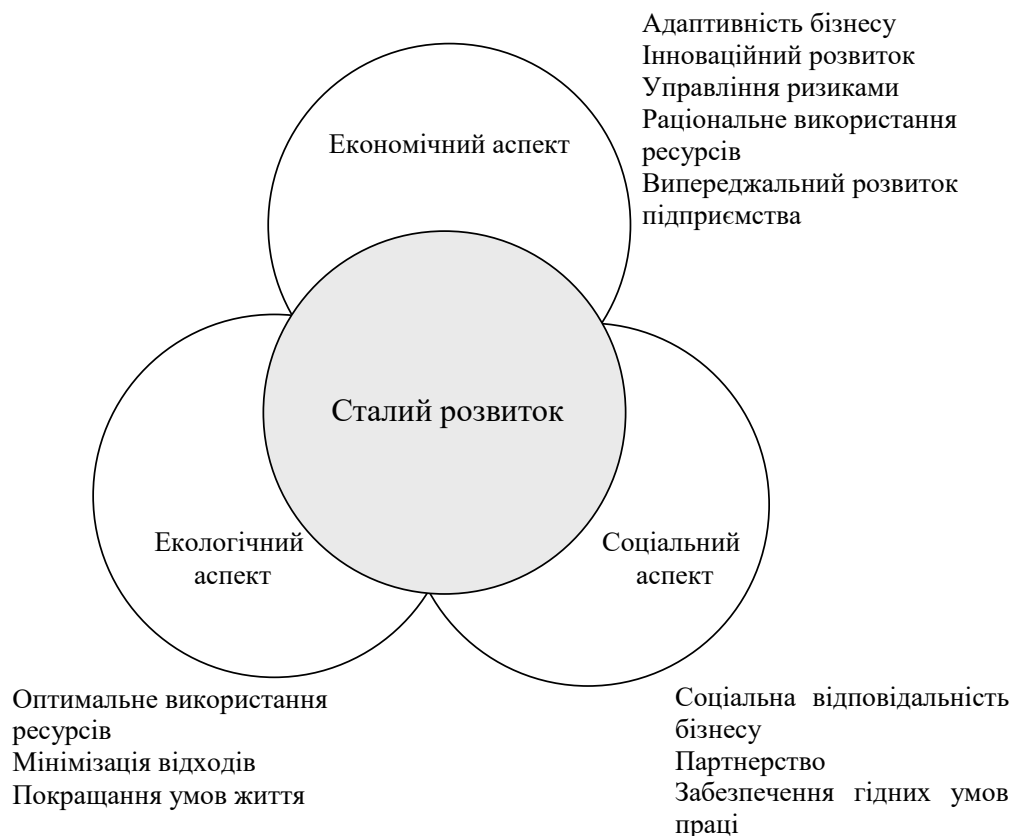

Рис. 1. – Складові сталого розвитку підприємства

Джерело: сформовано авторами

Список використаних джерел:

1. Огієнко А. Сталій розвиток підприємства: сутність поняття, перспективи та перешкоди. *Modeling the development of the economic systems*. 2024. № 3. С. 222-228. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-13-31>.

2. Лакас В. В. Сталій розвиток в сучасних умовах: сутнісно-змістовна характеристика та теоретико-методологічні засади. *Агросвіт*. 2024. № 16. С. 184-190. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2024.16.184>.

3. Лавроненко Г.Г. Сутність та принципи сталого розвитку сфери торгівлі. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 64. URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4399> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-160>.

УДК 658.012**Лезіна А. В.,***кандидат економічних наук,**доцент кафедри бізнес-економіки та підприємництва**Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана***ЗАСТОСУВАННЯ МОДЕЛІ НАОМІЕ В РАМКАХ ЗМІЦНЕННЯ
ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ**

Процеси зміцнення економічної безпеки підприємств мають широке застосування та розповсюджуються перш за все на її операційну діяльність. Саме в вірно виконаних повсякденних операційних процесах закладається можливість реалізувати всі потреби підприємства та досягнути бажаного рівня економічної безпеки та/або підвищити його у відповідності до очікувань. Варто зауважити, що будь яких рух у розвитку господарюючого суб'єкта взаємопов'язаний перш за все з вірно обраною стратегією, тому говорячи про належне забезпечення та зміцнення рівня економічної безпеки, варто наголосити, що дані процеси мають бути імплементовані в загальну стратегію розвитку підприємства. Йдеться про те, що формуванню етапів розробки і, тим більше, реалізації стратегії має передувати детальний аналіз вже досягнутого рівня економічної безпеки та заходів, що дозволили її забезпечити. Результати такого аналізу створюють фундамент для подальшої реалізації функції управління з максимальним урахуванням специфіки діяльності підприємства та загроз її економічній безпеці.

Аналіз досліджень показав [1-5] що, авторами пропонуються вже «класичні» етапи розробки стратегій з врахуванням процесів зміцнення економічної безпеки підприємств: від постановки цілей до контролю та аналізу заходів щодо їх виконання. Тим не менш, у більшості випадків інтеграція механізму зміцнення економічної безпеки у стратегію підприємства носить